

SZÉKELYFÖLD

Politikai, közgazdasági, társadalmi és szépirodalmi hirlap.

A kézdivásárhely városi és vidéki vadász-egyesület hivatalos közlönye.

Megjelenik hetenkint kétszer: esütőtörökön és vasárnap.
Előfizetési árak: Egész évre 5 frt, félévre 2 frt 50 kr, negyedévre 1 fr 20 kr. — Egyenlő részletekben: Kézdivásárhelyi vadász-egyesület, melyek egyenként, ha előfizetnek, 4 frtért kapják a lapot.

Felölös szerkesztő: Dobay János.

Kiadó-tulajdonos: Ifj. Jancsó Mózes.

A lap szellemi részét illető közlemények, a szerkesztőséghez (Dobay János Kézdi-Vásárhelytől) intézendők.
Kiadóhivatal: K.-Vásárhelytől az ifj. Jancsó Mózes könyvny. dájában, hová a hirdetések s előfizetési pénzek küldendők.

A hitel.

Két emberöltő mult el azóta, hogy megjelent Széchenyi István grófnak, a legnagyobb magyarnak korszakot teremtő könyve: a „Hitel.” Látnoki hatalmával a lángelme megmutatta nekünk világosan a befutandó utat, melyre lépnünk kell, ha azt akarjuk, hogy kereskedelmünk, iparunk és közgazdaságunk általános fejlődésnek induljon s a kereskedelem és ipar tényezői hitelképesekké legyenek.

Abban az időben minden pangott, a levegőben volt valami, érezte mindenember a közeledő változásokat; a forradalom kitörésében meglelték azután magyarázatát. A béke idején könnyebb a munka, biztonság a pénz, olesőbb a megélhetés, nagyobb az általános biztonság, mint akkor, mikor a látóhatáron fellegek tornyosulnak, fellegek, melyek a fegyverek füstjéből gomolyogtak össze.

Mikor Széchenyi gróf kiadta feltűnést keltő nagy munkáját, a levegő már forrott, érezhető volt az elkerülhetetlen; és annál csodálatosabb, hogy tulajdonképpen még is a „Hitel” volt az, a mi megteremtette a hitelt.

A könyv megjelenése óta nem hiába telt el két emberöltő, mert a hitel általánosodott és csak ma, elért ahhoz a fokhoz, a melyet Széchenyi elérni óhajtott. S két

emberöltő a mint nem halványította el Széchenyi örökön élő emlékezetét, sőt kiélesítette körvonalait: úgy az ő munkájának, a „Hitel-“nek is minden betűjét be- aranyozta, s ez a merész könyv a maga nagy gondolataival még jobban világít, mint valaha.

Emlékezzünk csak vissza a multra. Ma már panaszkodnak az óriási hitel ellen, melyet a külföldi gyárosok posztóikban, diszműauikban, kiváló találmányaikban milliókra menő összegig akarnak reánk ruházni. Kapuinkon, nyitott sorompóinkon ezrével és ezrével hozzák be a különféle tárgyakat, melyeket itt a legbiztosabban vélnek elhelyezni. S mi a nagy bizalom, a nagy hitel alattsokszor feljajdulunk: „Hála neked Uram Isten! detalan egy kiesítsok is a jóból!”

És hogyan volt azelőtt, a negyven- nyolezas évek előtt és mindjárt utánuk? A hitelt akkor Magyarországon, úgy szől- ván csak hiréből ismerték.

Mily kereskedőnek kellett lennie annak, a ki külföldről néhány láda impor- tált árut kaphatott! Milyen szennázciót kel- tett, ha például, egy magyar czégnek Pá- risból érkezett küldemény!

És ma, az általános hitel folytán, oda jutottunk, hogy a hazai ipar nem bírja ki a versenyt a külföldi államokéval; félünk, hogy a külföldről importált árukért, óriási

halmazuknál fogva, nem tudjuk elhelyezni a saját ipari-cikkeinket és éppen most vitatkozunk, tanakodunk azon, hogy nem volna-e jó a külföldi áruk beözönlése el- len becsukni az örökké nyitva álló vám- sorompót.

De jobb, hogy így van. Jobb, ha a külföldi gyáros szívesen tukmálja reánk legtöbbször nem értéktelen és kiválóan versenyképes árukat, mintsem veszedelme- sebb mértékben pangana a hitel és szük- séget szenvednünk oly tárgyakkban, me- lyekkel most bizony tulságig el vagyunk látva, halmozva.

De nem csak ez a körülmény jellemzi hitelképességünk nagyságát. Talán még fényesebben jelzi az a körülmény, hogy a külföld nem csak áruival, nem csak gyártmányaival gravitál ide, hanem tők- jével, pénzével is.

Ugyanis mit látunk? Mit tapasztalha- tunk egy-két évtized óta? A magyar pénz- viszonyok öröndetes javulását, a magyar pénzértékének folytonos növekedését, mely- nek következtében a közgazdasági visz- nyokban is egészséges állapot uralkodik, s ez esőditi ide a külföldiek fölöslegestő- kéjét. Hány, a magyar közgazdaság szem- pontjából megbecsülhetetlen értékű hazai új iparvállalat, részvénytársaság köszö- nheti létrejöttét a külföldi tőkének, annak, hogy idegenek a milliókat magyar rész- vénypapírok bevásárlására és új magyar

TÁRCZA.

Kivánesiságból.

Elza is, csak nemrég, gyakorta látogatta szü- leivel ezt az elegáns helyiséget. Atyja, a jómódu nagy kereskedő, semmiképen sem találta a jó iz- lésbe ütközőnek, ha leányát, a fiatal 18 éves Elzát is elhozta magával; s a leány, minél többször jött, annál jobban érdeklődött az előadások iránt. Kipi- rulva, egész figyelmét feléjük fordítva nézte a pri- madonnak sikkes mozdulatait, kik a félvilági deszkákról egyszerre ezer férfi szívét dobantják meg s hozzák vérért lázas lüktetésbe. Ő is szeretett vol- na így hódítani. Ez a bódító, sejtelmes világ oly vonzerőt kezdett rá gyakorolni, szeretne volna meg- ismeri, szeretett volna ő is ilyen fesztelenül, paj- kosan, sőt tulpajkosan a színpadon énekelni. Tud- ta, hogy előadás után az énekesnők a földszinten levő kávéházba vagy étterembe vonulnak s ott fér- fiak társaságában, bódí ó részegítő champagne és ze- noszó mellett mulatnak. Micsoda pompás dolog le- het így mulatni, önfeledten átadva magát teljesen a pillanat örömeinek.

A bohó kis leány nem tudta, hogy ennek a mulatozás- nak, ennek az örökké derűs, zajos életnek nagy ára van: a becsület. S ha gondolt is rá olykor, szerelmében Béla iránt, kit már a szülők is Elza jövőendő fér- jének tekintettek, erősnek végtelenül erősnek érezte magát, úgy érezte, hogy szilárdan ellent tudna áll- ni minden esábitásnak. Béla, ki a leány hajlamait

ismerte, aggodalommal nézett a jövő felé. Hányszor ítélte el a szülők könnyelműségét, kik ártatlan leá- nyukat elhozták magukkal oda, hol az élet pos- ványának, a szemnek tetszetős, de a lelket utálat- tal elöltő lápvirágai fakadnak ki esillogó, de rö- vid pályafutásra. De én Istenem! Hiszen így tettek és teszik azt a legtöbb, ama bizonyos közöps- tályhoz tartozó családban. Természetes dolognak tartják, a mely ugyszólván a bon-bon-hoz tartozik. Hisz csak nem lehet örökké esupán a színházba járni, szükséges egy kis változatosság! A változás meg is történt, olyan változás, a mely Elza szüleit lesújtotta, Bélát azonban nem lepte meg.

Elza egy szép napon elhagyta a szülői házat, jelentkezett egy orpheum direktoránál s két héttel rá már első csillaga volt a társaságnak. Béla, mi- kor megtudta szökése után szándékát, térdén állva kérte, hogy ne tegye meg ezt a lépést, mely ör- vénybe fogja sodorni. De a lány váltig erősítgette, hogy ő nem életpályául választotta ezt a szerep- lést, ez csak egy röpké epizód lesz életében. Ő esu- pán kivánesi, végtelenül kivánesi. Meg akarja ismer- ni, hogy e tarka világ milyen, ha nem esupán táv- latból nézi az ember. Megengedte, hogy Béla ott le- gyen mellette mindenkor, s így, habár mindjárt el- ső fellépése után az imádóknak egy légioja támadt, még senki sem dicsékedhetett ismeretséggel. De a leány nem elégedett meg azzal a tudattal, hogy a színpadról mily varázserőt gyakorol a férfakra. Mulatni szeretett volna, egyetlen-egyszer úgy isten- igazában kitombolni magát. De hát hivel? Bélával talán? Óh az sokkal ábrándosabb természetű, hoz- záfértközni pedig eddig senkinek sem sikerült.

Egy este azután egy kisebb számú tisztokból álló társaság egyik daliás tagja oly konzek- vensen gukkerozta Elzát, kinek erényessége ez alatt már közismeretű lett s annál jobban fel- esigázta mindenkinek az érdeklődését, hogy ez ész- revette őt. S a hadnagyoeska úgy találta, hogy tü- zes pillantásait már a léterő dupla leneséi sem fog- ták fel, mert találkoztak Elzáéival. . .

Mikor másnap Elza az öltözőbe jött, már ott várta Jelfy Gida huszárhadnagy levele. Szinte iz- gatottan bontotta fel, mert sejtette, hogy tőle való. S mit gondolnak: mit kért hadnagy uram abban a levélben? Semmi egyebet, mint azt, hogy Elza elő- adás után az ő társaságában vacsoráljon. A leány határozatlan volt. Főktelen vágya egyre üzte, de azért mégis félt Bélától. Egy pillanatra aggódva gondolt arra, hogy egy idegen férfiú társaságában lesz, egészen egyedül. De nevétséges! Erős lesznek, gondolta magában. Meg fogja mondani Jelfy Gidá- nak, hogy eddig s ne tovább. Hisz alapjában vávo ez egész ártatlan mulatság lesz, s ha Béla mégis ellenezné, akkor akarata ellenére is elfogadja a meg- hívást, melynek öntudatos módja még fokozta vágyát.

S Béla eljött, ellenezte, de ez mit sem használt. Tudjuk, hogy mikor a hordár másodszor visszajött, megkapta az üzenetet, mely csak egy egyetlen igen szócskából állott.

(Vége következik.)

vállalatok pártfogására fordítják. Nem a legfényesebben jellemzi-e ez a hitelképességünket és a külföldnek belénk helyezett bizodalmit?

Igyekezünk tehát úgy, hogy ezzel vissza ne éljünk. Az ország kereskedőibez és iparosaihoz intézzük e meggondoltszavakat. Vigyázniuk kell kereskedőinknek arra, hogy az önként kínálgató hitelt ne tulságos mértékben vegyék igénybe, bár erre a hiteladó hajlandó volna is; hanem csak addig bocsátkozzék a hitel igénybevételébe, míg az neki kamatokat hoz. Fellelges áru, melyen egyhamar tul nem adhatni s csak helyet foglal el az üzletekben, holt tőkét képezve, a mely nem kamatoz: megölője a kereskedők biztos alapjának és jólétének, bármily hosszú is az a terminus, a mikorra az áru pénzértékének kifizetését kitűzték. Az üzlet áruinak folyton változniuk kell; ne legyen kereskedő ebben az országban, a ki divatját multa árut gyűjt az ószerekek számára. A hitel igénybevétele történjék mértékkel és okosan. Gondoljanak arra, a kik igénybe veszik, hogy ez a hitel nem egyéb, mint a bizalom folytán kezelésül reájuk bízotttőke, melylyel visszaélniök nem szabad és kiki csak annyitőkét vállaljon el, a mekkorát gyümölcsözőleg bír kezelni.

Mert valljuk be azt is, hogy a kereskedőknek bizony nagy százaléka mond csődöt évente, vagy legalább is fizetékép telenné lesz. S mi ennek oka leginkább? Nyugodt lélekkel állithatjuk, hogy legtöbbször az ézszerűtlen, oktalan gazdálkodás az, a mely leginkább a hitel igénybevételeben nyilvánul.

Pedig a hitel veszedelmes fegyver és egyttal, melylyel nem szabad játszani. A hitelképesség gazdaggá teheti számtalan derék iparosainkat, kereskedőinket, viszont e hitel tönkre és koldusokká tehet csinos tőkével bíró ezégeket. Attól függ, miként és meddig vesszük igénybe azt.

Épp azért, míg egyrészt örülünk, hogy a nagy Széchenyi álma ily szépvalóra vált, legyünk óvatok, nehogy elvesztjük lábaink alól a talajt. Mert, ha ezt elvesztjük, akkor kész a veszedelem: a pangás megszünteti évtizedek üdvös munkáját és alkotását, hatalmasan megrendíti azt, a mire nemzetünknek feltétlenül szüksége van, az általánossá vált hitelképességet.

Ha pedig ez bekövetkeznék, az ország el volna zárva a közgazdasági előrehaladástól és a jólétől.

Egy kis tüntetés.

A magyar parlamentben eddig uralkodott nagy esendel egy kis vihar váltotta fel. Olay képviselő megtámadta a belügyminisztert, amiért hogy megeshetett az egyetemi ifjúságnak a quóta-tüntetés miatt való nagy elbírásolása. Az ifjakra 30 frtól 150 ftig menő pénzbüntetést szözt a rendőrség, holott semmit se vétettek. Interpellációban kérdezte a belügyminisztert, hogy miképen történhetett ez az igazságtalanság.

A belügyminiszter erre érdemileg nem válaszolt, hanem csak megjegyzéseket tett. Kiskoruk ne vegyenek részt népgyűléseken, ne befolyásolják a törvényhozást. Különben pedig az ifjak a rendőrség előtt énekeltek s neveltségessé akarták tenni a rendőrséget!

Szavai nagy nyugtalanságot keltettek. Egy-egy

mondat után tüzes rakéták röpültek feléje balról. Gunyosan éljeneztek és tapsoltak:

— Brávó poliezáj!

— Mihaszna András!

Az ifjúság a karzatról integetett a kezével a baloldal felé, amikor az éneklésről volt szó:

— Nem igaz!

Olay még egyszer méltatlankodott. Perczel megint magyarázott. Valamivel nyugodtabban igyekezett meggyőzni a baloldalt, hogy az a rendőrségi ítélet még megváltozik.

A zugás azonban elnyomta a szavát. Zsibongott és morajlott a ház, mint amikor a gépet fűtik és mozgató-gözzel megelik. Holló Lajos ugyanebben az ügyben állott föl beszólni. Ő megérzte és kiaknáta teljes mértékben a hangulatot. Beszölt mindenről és még egyébről. Amit a kormánynak és szabadelvű pártjának szemére vethetett, mind előhozta és kedvtelve daskált a fertőben. Dicsérté az ifjúság lelkesedését és figyelmeztette a belügyminisztert, hogy a botrányt meg fogja az ifjúság torolni. Mint egy bátorító fölhívás zajos demonstrációkra, olyanféle volt a beszéde.

Hosszasan is beszölt s a baloldal ezután nem is akart egyebet hallani. Nem akarta meghallgatni a belügyminisztert. — Amint Perczel szólni kezdett viharosan zuhtak feléje a kiáltások:

— Eláll! Eláll!

— Üljön le! Ne beszójen!

— Hoch! Hoch!

— Elég volt! Nem akarjuk hallani!

Szóval volt egy alapos kis botrány, minőhöz régen volt szerepeése a tisztelt háznak. Ülés után a képviselőház előtt is volt egy kis botrány, melyot az egyetemi ifjúság rendezett a belügyminiszter ellen, hanem nagyobb baj itt sem történt. Azért, a ki a törvényes rendet megsérti, jövőre is meg fog büntettni.

Háromszékvármegye iparfejlesztő bizottságának üléséből.

A bizottság Potsa József, főispán, v. b. t. tanácsos elnöklete alatt nagy érdeklődés mellett tartotta meg időszaki ülését, melyen résztvettek a vármegyei bizottsági tagokon kívül Felszeghy Ferencz kir. iparfelügyelő, dr. Székely György és Weisz Berthold országgyűlési képviselők, M. Seethal Ferencz Beldi Tivadar, dr. Sinkovits Ottó, Deák Albert, Ince Gyula, Czimbalmos Ferencz stb.

Ifj. Nagy Elek biz. felkárjelentést tett az utóbbi bizottsági ülés óta folmerült ipari mozzanatokról, illetve az évnegyedi működésről. E szerint:

A haralyi kádírok szövetkezetének létesítése érdekében megkísérlett egyezkedés még függőben van. A Seps-Szentgyörgyön felállítandó dohánygyár tárgyában a bizottság által tett felterjesztés és az általános mozgalom sikerre vezetett. A dohánygyár felállítását a m. kir. pénzügyminiszter kimondotta s addig is, míg a gyár ezéjaira a kinestár a szükséges épületeket fölépítheti, az új városi bérpalotát bérbe vette s a megkötött bérszerződés a városi hatóság által felterjesztetett.

Az erdővidéki agyagipar-szövetkezet megalakítása iránt megbízottak jelentése még nem érkezett be.

A sepsi-szentgyörgyi szabó-iparosok szabászati tanfolyama befejeztetett s a vizsgálat Potsa József főispán elnöklete alatt szép sikerrel folyt lo és babizonult, hogy az iparosok kellő jártasságot szereztek a tanfolyam révén. A tanfolyam létesítéséért a kereskedelemügyi m. kir. miniszterhez a bizottság köszönő feliratot intézett. A tanfolyamon résztvett iparosok „szabász” minősítő oklevelet nyertek.

A Seps-Szentgyörgy város ipar testületének felterjesztése alapján a bizottság ajánlatára a m. kir. pénzügyminiszter Sequens József helybeli posztógyáronak három százalékos kamattal 4000 forintnyi állami segélyt engedélyezett, a biztosítási eljárás alapján a szerződés megkötött a nevezett iparossal.

A felterjesztett számadás szerint a bizottságnak kezelése alatt 216 ft 29 kr. van.

Államvasúti kedvezményes szállítás iránt az „Első székely szövögyár” kérésére még válasz nem érkezett.

Weisz Berthold országgy. képviselő által a székely szövögyárnak ajándékozott négy darab angol szövöszéknek szállítási díjából 50 százaléknak visz-

szatérítését a kereskedelemügyi m. kir. miniszter elrendelte.

A marosvásárhelyi kereskedelmi és iparkamara megkeresésére a bizottságnak és különösen Potsa József főispán elnöknek közreműködésével tizenkét székely fiu különböző városokban, a szülőkkel létrejött megállapodások szerint választott iparágakban való kiképeztetés végett elhelyeztetett.

* * *

Az erdőlyrészi országgyűlési képviselők által szerkesztett memorandum, hosszas megvitatás után, dr. Székely György és Weisz Berthold országgy. képviselőknek azon kérésrel adatott ki, hogy a kereskedelemügyi m. kir. miniszter által összehívandó ankettén a bizottságnak álláspontját kifejtjen szíveskedjenek.

A háromszéki tanítótöstület véleményes jelentést tett azon felhívásra, hogy a házipári foglalkozásoknak a népiskolában való meghonosítása iránt véleményezzen. A beérkezett, szépen szerkesztett emlékiratot részletes tanulmányozás végett a bizottság Felszeghy Ferencz kir. iparfelügyelőnek adta ki.

A székely fiuk kiképezése iránt szerkesztett utmutató tárgyalás végett elnök bemutatja. Ennek az utmutatónak lényeges ezéjja lenne a székely fiuk elhelyezésének technikai módzatait egyszerűsíteni és megkönnyíteni. Az éntkezés a szülők, mesterek és a kereskedelmi és iparkamara között az utmutatóban foglalt szervezet által jelentékenyebb siker reményével biztat s felkérte elnök főispán, hogy a szervezést az irányadó utmutató szerint, a hatóságok és az iparfejlesztő bizottságnak igénybevételevel keresztülvinni szíveskedjék.

Több az „Első Székely Szövögyárban” kiképzett munkás kérésére szövöszékek adományozása iránt, egy-egy szövöszéknek adományozása iránt felterjesztés tétetett.

Jancsó Albert és Jancsó István sepsi-szentgyörgyi szabászok kérése folytán a kormány engedélyezte, hogy Brassó-Háromszék- és Fogaraszvármegyében elhelyezett pénzügyőrség részére a szabásmunkákat, meghatározott munkadíjak, mellett a rendelkezésükre bocsátott brassói szövetekből készíthessék.

Vajda Albert kézdí-vásárhelyi asztalosmester kérésére, a bizottság az ezredéves kiállításán kitüntetésben részesült ebédli szekrénynek engedélyezett kisorsolásához hozzájárult s a bizottság tagjai mindjárt sorsjegyeket is vásároltak.

Deák Albert az „erdővidéki bánya-egylet” által bádott előterjesztésrefeltesztéstötetete kereskedelemügyi m. kir. miniszterhez, hogy a köpeczi bányában termelt barnaszén a m. kir. államvasutak által a jelenleginél nagyobb mértékben s legalább is az utóbbi redukeziön felül, a megelőzően szállított mennyiségben vétessék igénybe. Ezen tisztán székely vállalat által foglalkoztatott munkásoknak érdeke követeli, hogy számuk fentartassék s a mai egészen speeialissá vált keresetmód, mely számos családnak feltétlen megélhetését biztosítja, minden esőkkentés nélkül biztosíttassék.

Elnök a részvételt megköszönve, éljenezés között zárta be az ülést.

A székely huszár alapról.

A székely huszár tanulmányi alap 1896. évi kezeieséről összeállított számadás vizsgálatáról.

Volt az alaprak a számadásos év folyama alatt bevétele készpénzben:

1. Az alap tulajdonát képező 19750 frt névértékű regálé kötvények 1896. július 1-én és 1897. január 1-én esedékes kamatjából 888 frt 74 kr.
2. A takarékpénztárból ki és bevéteztett 955 frt — kr.

Osszesen 1843 frt 74 frt.

Ehez bevéteztett értéki leg:

- A megelőző évről áthozott regálé kötvény értékében 19750 frt —kr.
- A megelőző évről áthozott tak. pénzt. által kezelt összeg értékében 1445 frt 19kr.
- A tak. pénztárban lévő összeg utáni kamat értékében 45 frt 99kr.
- Az év folyama alatt tak. pénzt. helyezett összeg értékében 444 frt 37 kr.
- A Luczai Sándornak kölcsön adott összeg értékében 120 frt 56kr.
- Értékben összesen bevéteztett 21807 frt 55kr

Kiadatott készpénzben:

1. Vitályos Géának ösztöndíj . . .	120 frt — kr.
2. Barabás Ferencnek ösztöndíj . . .	240 frt — kr.
3. Bartha Lászlónak ösztöndíj . . .	240 frt — kr.
4. Kozma Dénesnek ösztöndíj . . .	120 frt — kr.
5. Bartha Győzőnek tiszti felszerelése . . .	180 frt — kr.
6. Az alapot felügyelő bizottsági tagoknak . . .	55 frt — kr.
7. Takarékpénztárba helyeztetett . . .	444 frt 37 kr.

Készpénzben kiadatott. 1399 frt 37 kr.

Ehhez kiadatott értékileg:

A takarékpénztárból ki- és bevett összeg értéke . . .	955 frt — kr.
Osszesen . . .	955 frt — kr.
A készpénzbeni bevétel . . .	1843 frt 74 kr.
Levonva a kiadást . . .	1399 frt 37 kr.
Év végén a készpénz maradvány . . .	444 frt 37 kr.
Az értékesítési bevétel . . .	21.807 frt 55 kr.
Levonva a kiadást . . .	955 frt — kr.
Év végén az érték maradvány . . .	20.852 frt 55 kr.

E szerint lesz az 1897. évre átvendő vagyonállás készpénzben 444 frt 37 kr, regále kötvények értékében 19.750 frt, a takarékpénztárban lévő összeg értékében 982 frt 55 kr, a Luczai Sándornál lévő kölcsön értékében 120 frt, együtt és összesen 21.296 frt 92 kr.

A megelőző évi számadás vizsgálatánál is észrevétel tárgyát képezvén az, hogy az 1894. évi számadás rendén a Lázár József elleni 115 frt 50 kr lóbeszerzési alap tartozás ügyben a vármegyei tiszti ügyésznek kiadott 17 frt 50 kr. elszámolva nem lévén, ezen összegre vonatkozólag megjegyzendőnek találtatott az, miszerint ez az 1897. évi január hóban elszámolást nyert s így csak az 1897. évi számadásnál jön tárgyalás alá, itt megemlítendőnek találtatott még az, hogy a Lázár József elleni 115 frt 50 kr követelés miután az felhajtható nem volt, a m. kir. vallás- és közoktatásiügyi Miniszter ur ő nagyméltóságának kegyes engedélye alapján leírás tárgyát képezi.

S.-Szentgyörgyön, 1897. évi január 29-én.

Gazda Gyula,
m. főszámvevő.

Közigazgatásunk a múlt évről.

(Vege.)

A miklósvári járásban tavaszi munkánál férfi munkás 60 kr., női 40 kr., gyerek 35 kr. Nyári férfi 1 frt, nő 70 kr., gyerek 35–50 kr., őszi munkánál férfi 60–80 kr., nő 40–50 kr., gyerek 20–40 kr napi bért kap ellátás nélkül.

Elegendő munkás nem áll rendelkezésre. Hiány érezhető az egész megyei területen, a mimellettleg inkább a bizonyít, hogy a törvényhatóság területén évenként néhány száz felvidéki tót állandó munkás nyer alkalmazást. Legerősebb a munkáshiány a érdijáris területén, honnan a munkások utlevéllel vagy a nélkül a közeli Romániába mennek munkára. Nagymértékben emeli a munkára való kimenetel iránti kedvet az, hogy már téli időben átjönnek a munkáskeresők s nagy ígérekkel és előlegekkel felfogadják a munkásokat s kimenni kényszerítik. Az utlevél kiadás megszorítása s az engedély nélkül eltávozik szigorú megbüntetésé által sokat lehetne apasztani a kimenők számát.

A mezőrendőrségi törvény végrehajtása általánosan kedvező hatással járt.

A mezőrendőrség az 1894. XII. t. cz. rendelkezéseinek megfelelőleg van szervezve az egész törvényhatóság területén.

Az eredmény sokkal kedvezőbb lenne, ha a községi előjárások az ujan szervezett mezőrendőrséget törvényesabba kötelezőségei jobban kitanítanák s a régihez kevesebb esőkönyvességgel ragaszkodva több jóakarát és ügybuzgósággal törekednének hozzájuk utaltakat elintézni.

A bírtokhatár megjelölésére és fontartására törvényhatósági szabályrendelet megalkotottat. A mezei közös dűlőnk létesítése és jó karban tartására vonatkozó törvényes határozmányoknak alkalomszerűen érvény szereztek.

A törvényhatóság területén nyers termelés előmozdításán a vármegyei mezőgazdasági bizottság munkálkodik; továbbá a mezőgazdasági ezélok előmozdítására alakult a „Háromszék megyei gazdák szövetsége” s néhány községi hitelszövetkezet, melyeknek működése kedvező kihatással bírt különösen a szegényebb gazdagszármazókra.

Az 1894. XII. t. cz. alapján szervezett járási mezőgazdasági bizottságok tevékenysége kielégítő volt. Tevékenységük eredménye leginkább az állattenyésztés terén különösen az apaállatok vizsgálatánál kellene mutatkozzék. Nem várható azonban e téren működésük után feltűnőbb eredmény, mert a vizsgálatoknál a bizottsági tagok folytonos váltakozása miatt egyöntetű consequens, a tenyésztés javítására irányuló szigorú eljárás és bírálat nem gyakoroltatik.

A mezőrendészet körébe vágó kihágási ügyek kedvező eredménnyel láttattak el illetékes hatóságuk által.

A kihágások a múlt évvel szemben apadó jelleggel bírnak.

A kiszabott pénzbüntetések jelentékeny része befolyt, a törvény s szabályrendelet rendelkezéseinek megfelelőleg számoltattak el.

Az 1896. évben pénzbüntetésekbe befolyt 58 frt 50 kr., 15 forint hátralékban van, leiratott 15 frt. Gazdátlan jószágok eladásának szüksége nem fordult elő.

Ujdonságok.

Személyi hírek.

— A király ő felsége meglátogatta a főváros vásárcsarnokait. Örömet fejezte ki a haladás, rend és tisztaság felett.

— Erzsébet királyné, egy wiesbadeni távirat szerint, június 1-én Schwebach fürdőre megy, hogy vészegénysége ellen orvoslást keressen.

— Udvari ebéd volt május 26-án délután a budai királyi várakban, melyen Wlassits, Erdélyi miniszterekkel és Jókai Mórral együtt, 27-én voltak hivatalosak.

— Összeesküvés a csár ellen. A rendőrség Zarszkoje-Szolóban letartóztatott egy fiatal kézművest, ki megvallotta, hogy a csárt meg akarta gyilkolni. — A ezinkosait nem adja ki.

— A görög háború betege. A görög trónörökös Thermopileben beteg fekszik. Komoly baj ninos, — a szokatlan sok futás ártott meg egészségének.

— Hugonnay Vilma grófnét a tisztviselő telepi hölgyek, mint az ország első nő orvosát, emlékalbumbal tisztelték meg.

— József főherceg szentleuton van s e hó 25-én a pécsi honvéd gyalog és huszár ezred felett tartott szemlét.

— A román trónörökös terhes beteg. A kiadott hivatalos bulletin állandó bizonytalanságot jelez.

— Az angol királyné születés napját ez évben is nagy fényvel ünneplik meg. Ferenc Ferdinánd főherceg 6–7 napra Londonba utazik, utjában gróf Majláth László lesz a magán kísérfője.

— Időjárásunk kezd a végletekben dolgozni. Napok óta egy omlik az áldás a felhőkből, mintha vizözön akarna lenni. Ugy látszik, hogy az ég mindazt az esőt, mit egy év óta megvont tőlünk, egyszerre akarja kipótolni, hanem ez az egyszerre való fizetés sehogy sincs inyére a növényzetnek, mely a sok és állandó esőzés miatt kezd hanyatlani.

— Majális. Teljesen zártkörű majálisi rendezett a k.-vásárhelyi honvéd tiszti kar az altorjai erdőben. Természetesen az időjárás, mely esküdt ellensége minden tavaszi mulatságnak, ezuttal is belésczolt a dologba, hanem az igazi jó kedvet még a zápor sem tudja elverni s a kis társaság igen kedélyesen mulatott.

— A magyar katonai akadémia felállításának híre nagy örömet keltett ország-szerte, de sehol sem találkozott nagyobb elismeréssel mint Kézdi Várhelyi, hol egykoron a híres székely katonai iskola fennállott. Az itteni szabadelvű párt a hír vétele után nyomban gyűlést tartott s elhatározta, hogy a magyar kormánynak ezen fontos vivmányért, elismerést mond és ezt távirati uton hozza a kormány tudomására. A felirat szövege ez: „Bánffy miniszterelnök Budapest. Örömmel értesültünk azon újabb nagy vivmányról, melyet a kormány a magyar katonai akadémia felállítását által a nemzetnek szerzett. Ama nagy és általános lelkesedés között, melylyel e hirt a magyar nép fogadja, foglaljon helyet a tisztá örömrünk kifejezése is s midőn a nagyméltóságod böles vezetése alatt álló magyar kormány hazafias és sikerdus működése iránt elismerésünkre Kézdi Várhelyi honvéd tiszti karunk, hogy a

mi szerény elismerésünk az egész nemzet haláljávta együttesen szolgáljon némi vigaszul a politikai élel nehéz küzdelmei között a méltatlan támodásokkal szemben. A kézdívásárhelyi szabadelvű párt.”

— Tánccmulatság. A Kézdivásárhelyi Nemes Csizmadia Ipar-Társulat, temetkezési pénztára gyarapítására 1897. évi Junius 7-ikén (pünkösd második napján) a Nagy Ferenc szeszgyáros ur ligetében zártkörű táncvizalmat rendez. A rendező bizottság tagjai a társulatnak egész bizottsága. Beléptidij: Személyjegy 60 kr. Családjegy 1 frt 50 kr. Kezdeté d. u. 3 órakor. Kedvezőtlen idő esetén a táncvizalom jun. hó 20-án tartatik meg.

— Villám szeszély. Páké község határában 5 földmivest ért a zivatar, kik a legközelebbi lakás konyhájára menekültek. A zivatar leesilapultával egyik kinézett az ajtón, hogy tisztul-e? a szerencsétlent e pillanatban sajtotta agyon a villám. A többieknek semmi baja, még a rázkódást se érezték.

— Harang helyett villamos csengők. A m.kir államvasutaknál június 1-től kezdve a vasuti harangok helyett villamos csengők figyelemztetik az utasokat a felszállásra.

Rövid hírek.

— Kneipp pater jobban érzi magát, a szíves életű pap megküzdött nehéz betegséggel. — Reményik Kálmán tilinkó művésznő a magyar tengerpartról nagy dicsőséget arajva tért vissza. — Dr. Zakariás János brassói ügyvéd interpellálta Jekel brassómegeyi alispánt a háromszékiekkel szemben az Árpádszorbor leleplezősekor tanusított magatartásáért. Az ügy nagy port vort fel; az alispán a következő gyűlésen válaszol. — Egy volt ellenzéki képviselő Ugron Gábor és Bartha Miklós urakat, kiket mi még jobban ismerünk, ugyan elpáholta a Magyar Ujságban. — Nopcsa Elek és Bartók Lajos között véres párbaj volt, melyben Bartók balarecán, fülén és homlokán kisebb mértű sebet kapott. — Berlin városatyák többen Budapestre jöttek, hogy fővárosunk köztiisztasági viszonyát tanulmányozzák. — Az állami aranyérmeket az országos m. képzőművészeti társulat illetékes pályahatósága a külföldit Chartes Van der Stappen belga szobrásznak, a magyart Balló Edének és László Fülöpnek ítélte oda. — A magyar vöröskereszt-egylet országos közgyűlését május 31-én d. u. tartja meg. Az egyletnek, 43.444 tagja van. — Készpénz vagyona 2.244.729 frt 98 kr. — Kocsis Ferencz nevű munkás levélben jelentette be a budapesti rendőrségnek öngyilkossági szándékát. — Az egyetemi hallgatók a képviselőház előtt nagy tüntetést rendeztek. Polonyit is lebezugolták, kétszínűnek kiabálták. — A kiállítási jegybérlet bünperében a törvényszék Spitzer Gyulát, Morzsányi Károlyt és Mandl Lajost vád alá helyezte. — Putz János cipészsegéd Szalutki Ferencz mesterére 3-szor reálött, de nem találta. A kir. törvényszék ötávi fogházra ítélte a gaz merénylőt. — Antal Károly esondör örmester erőlyes magatartásáért és tapintatos oljárásáért dicsérő oklevéllel lett kitüntetve.

Nyilutér.*)

Pouard-selyemet 60 krtól 3 frt 35 krig méterenként. — japán, chinai, s. a. t. a. legújabb mintáival és színekben, a m. fekete, fehér és színes Henneberg-selyemet 35 krtól 14 frt 65 krig méterenként sima, csikos, kockázott mintázott damasztot s a t. mint egy 40 kaliboross minőségben, 2000 szin és mintázattal s. a. t. megrendelt árukat postabér és vámmentesen a házhoz szállítva mintákat postafordultával küld Henneberg G. (cs. és kir. udvariszállító) selyemgyára Zürichben. Svájcban színezett levelekre 10 krig, levelezőlapokra 5 krig 50 krig ragasztandó Magyar nyelven írt megrendelések pontosan elintéztetnek.

Richter-féle Horgony-Pain-Expeller Liniment. Capsici comp.

Ezen hírneves háziaszer ellentállt az idő megpróbáltatásának, mert már több mint 27 év óta megbízható, fájdalomcsillapító bedörzsölésként alkalmazatik közvényről, orszárol, tag-szaggatásnál és meghűléseknél és az orvosok által bedörzsölésekre is mindig gyákrabban rendeltek. A valódi Horgony-Pain-Expeller, gyákrorta Horgony-Liniment elnevezés alatt, nem titkos szer, hanem igazi népszerű házi szer, melynek egy háztartásban sem kellene hiányoznia. 40 kr., 70 kr. és 1 frt. üvegenkénti árban majdnem minden gyógyszerertárban kellelben van; főraktár: Török József 4767 szerszám Budapest. Bevásárlás alkalmával igen óvatossá legyünk, mert több kisebbbértékű utárat van forgalomban. Ki nem akar megkárosodni, az minden égyes üveget „Horgony” véd-nyel és Richter cégjegyzés nélkül mint nem valódit utasítsa vissza.

RICHTER F. AD. és társa, cs. és kir. udvari szállító, RUDOLSTADT.

E nyilat az itt közöltaknak mint a által a társaság szerk.

Papirkereskedés

az emeleten

Van szerencsém a n. é. közönség szíves tudomására hozni, hogy id. Jancsó Mózes kereskedő üzlethelyisége fölé az emeletre a helyi viszonyoknak megfelelőleg

PAPIRKERESKEDÉST ÉS NYOMTATVÁNYRAKTÁRT

rendeztem be, a hol mindennemű irodai és levélpapírokat, irodai szereket, tintákat, tintatartókat, irodai és zsebkönyveket, virágpapírokat és virágleveleket, csokortartókat, stb. a legdusabb választékban, olcsó árak mellett árusítok el.

Továbbá bátor vagyok becses figyelmébe ajánlani újabban gőzhajtásra berendezett

KÖNYVNYOMDÁMAT,

melyet elláttam a legújabb czimírásokkal úgy, hogy e tekintetben minden igényeket képes vagyok kielégíteni, a legjutányosabb árak mellett.

Ezzel kapcsolatban tudatom, hogy megrendelőim kényelmére való tekintetből

KÖNYVKÖTÉSZETET

is rendeztem be, melyet szintén elláttam a legújabb vágó-, fűző-, lyukgató- és számozógépekkel, mi által megrendelőim meg lesznek kímélve attól, hogy e szakmába vágó munkáikkal külön fáradszanak, s így nem csak a nálam megrendelt, hanem úgy új könyvek, folyóiratok stb. kötését, valamint régi könyvek javítását a legegyszerűbbtől a legdiszesebbig igen jutányos árak mellett eszközölöm.

Ugy a n. é. közönség, a valamint hivatalok szíves pártfogását ezutánra is kérve maradtam

tisztelettel:

Itj. Jancsó Mózes,
nyomdatulajdonos.

Feltűnő

olcsó árak!

A brassói portland cement-gyár

ajánlja legkitünőbb

* PORTLAND CZEMENTJÉT *

felelősség mellett folyton egyenlő és teljesen megbízható minőségben, bármely vasúti állomáshoz szállítva, a legolcsóbb árban.

Kézdi-Vásárhelyt kapható: K. Császár József urnál, S.-Szent-Györgyön: Ferencz Lajos és Császár Gyula uraknál.

22 17-48

SCHISSER PÁL

első nagy kárpitos-butor-raktárában

Kézdi-Vásárhelyt

nagy választékban kaphatók a legszolidabban munkált ruganyos szalon-butorok minden minőségben. Teljes garnitúrák: egy kanapé, 6 db karosszék 100 forinttól feljebb, ezenkívül mindenféle divány ottománok, faragott, tömören beöltött faszékek és függőny-tartók, tükrök, tolelt-asztalok, lőszőr és tengerifü matrácok, és sodronyagybetétek galvanizált sodronyból tömör fakerettel és vasalással, egy nagy ágyra darabja 9 forint. Összehajtható vas-ágyak 23 rugós matráczezel.

Az üzlethelyiség a kaszinó-épület földszintjén van.
(89 4-100)

Legbiztosabb szer

székrekedés, étvágytalanság, gyomorfájás és az ebből eredő bajok

ellen a Zenke

Zoltán

növényeszer
gyomor-likör
készítménye.

Használati könyvvel
együtt egy üveg ára

40 és 80 kr.

Kapható Kézdi-Vásárhelyen: Török Bálint, Balogh Gyula, Jancsó K. és fia, Hamar Zoltán, László Zoltán urak fűszer üzleteiben, továbbá a készítőné utánvét mellett H.-M. Vásárhelyen.

Csak a barát védjeggyel ellátott valódi A nagyméltósági min. kir. kereskedelmi, valamint osztr. cs. ker. miniszter urak által kihirdetve törv. védve.

HIRDETÉSEK

e lap
kiadóhivatalában
felvételnek.

Ny. Itj. Jancsó Mózesnél K.-Vásárhelyen